

UŽI SI SLOVENSKO – ROČNÉ OBDOBIA – JESEŇ

HALLOWEEN

(pracovný list)

PRED POČÚVANÍM

1. K obrázkom priradiť výrazy s rovnakým významom. K niektorým obrázkom patria dva výrazy.

a)

b)

c)

d)

e)

f)

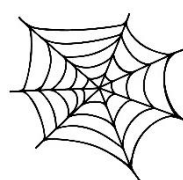
g)

h)

ch)

i)

j)

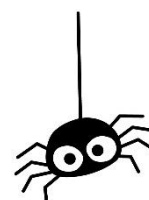
k)

l)

m)

upír – lebka – šašo – maska – strašidlo – kostým – kostra – strašidelný dom – netopier –
múmia – horor – pavúk – pavučina – tma – klaun – duch

2. Do viet doplň správne tvary slovesa *báť sa*. Nezabudni, že komponent *sa* nemusí stáť na druhom mieste vo vete.

- a) _____ (ja) vždy, keď pozerám nejaký horor.
- b) Deti _____ (oni/ony) strašidiel.
- c) Každý upír _____ denného svetla, cesnaku a kríža.
- d) Akého strašidla _____ (ty)?
- e) _____ (vy) klaunov?
- f) Upírov a duchov _____ (my) všetci.

3. Vyber správny tvar pomenovania mužskej osoby.

- a) *bosorka*: *bosoriak* – *bosorko* – *bosorák*
- b) *čarodejnica*: *čarodejník* – *čarodejko* – *čarodej*
- c) *striga*: *strigáň* – *strigník* – *strigôň*
- d) *ježibaba*: *ježidedo* – *ježibab* – *ježibábel'*

PRI POČÚVANÍ

Video (03:07 min.): [Halloween v Tulipe](#)

1. Označ, či sú dané tvrdenia pravdivé alebo nepravdivé.

- a) Halloweenka akcia sa konala v nákupnom centre v Brezne.
- b) Organizátori vychádzajú z tradície, ktorú do Európy priniesli Vikingovia.
- c) Lampáše z vyrezaných tekvic naši predkovia nosili pri ceste z cintorínov.
- d) Aj naši starí rodičia si môžu pamätať na legendy o svetlonosoch a bludičkách.
- e) Deti vyrezávali tekvice a vyrábali strašidelné postavičky z gaštanov.
- f) Okrem strašidiel boli populárne aj kostýmy superhrdinov.
- g) V divadelnom predstavení vystupovali dve strigy.

1. Spoj ustálené výrazy s ich významom.

a) byť doménou pre niečo	tak, ako človek sám chce
b) prísť si na svoje	niekto pozná niečo veľmi dobre
c) niešť sa v duchu (niečoho)	nájsť niečo, čo človeku vyhovuje
d) (niečo niekomu) nie je cudzie	býť hlavnou, najvýraznejšou oblasťou
e) vychutnať si (niečo)	mať nejakú hlavnú tému
f) (vysvetľovať si, robiť niečo) po svojom	rozhodnúť sa pre niečo
g) ísť do (niečoho)	prežiť niečo s radosťou, s pôžitkom

2. Nájdi k slovám nad obrázkami správnu definíciu.

a) zlá, škaredá bytosť z rozprávky	f) super hrdý človek
b) bytosť, ktorá má svetlý nos	g) bytosť, ktorá nosí svetlo, vodí ľudí za svojím svetlom (napr. vyrezávaná tekvica)
c) strašidelná bytosť	h) babka, ktorá vyzerá ako jež
d) strašidelná vec	
e) hrdina so super schopnosťami	

3. Rozdeľ slová a frázy podľa toho, či sa vzťahujú na strašidlo alebo na vystrašeného človeka.

a)

strašidlo

b)

vystrašený človek

vydesil sa na smrť

vyvoláva hrôzu

desí ľudí

má strach

ľaká ma

straší malé deti

zľakol sa tieňa

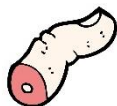
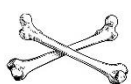
máta ma v sne

bojí sa tmy

naháňa mi strach

4. Vhod' čarodejnici do hrnca ingrediencie potrebné na čarovný odvar. Čo potrebuje?

ĽUDSKÉ TELO

ZVIERATÁ

POTRAVINY

Halloween v Tulipe

Moderátor

V nedeľu si na svoje prišli všetky deti, ktoré sa nebáli strašidiel. Niektoré boli dokonca natoľko odvážne, že sa prezliekli samy. Zo zábavných aktivít nechýbalo dokonca ani vyrezávanie tekvic.

Redaktor

Masky, súťaže i zábava. Taká bola akcia pre stovky detí v jednom z martinských nákupných centier, ktorá sa na prvý pohľad niesla v štýle amerického Halloweenu. No organizátorom história vôbec nebola cudzia.

Organizátorka

Máme akciu, ktorá je venovaná sviatku, o ktorom si niektorí myslia, že je americký sviatok, my však túto americkú takú komerčnú záležitosť trošku dávame do úzadia, aj keď, samozrejme, v rámci cieľovej skupiny sme museli zvoliť názov tak, aby každý tomu rozumel, ale vychádzame ešte z tradície, **kedy**¹ Kelti prišli na územie Európy a vlastne v celej Európe sa rozširoval tento zvyk, že si ľudia vydlabávali z tekvice, ktoré im svietili na ceste z cintorínov, keď išlo nejaké zoskupenie domov.

Redaktor

Vyrezávanie tekvic nebolo dokonca cudzie ani našim predkom.

Organizátorka

Možno niektorí si pamätajú aj starí rodičia na takzvaných svetlonošov alebo svetlonosov, alebo teda na tie bludičky, ktoré ich zmiatli, keď išli napríklad v noci s kočmi z **jarmoka**², alebo teda na tých chudých vysokých mužov. Takže na základe toho, že možno aj niektorí naši starí rodičia, prarodičia si pamätajú na tradíciu svetlonosov, ktoré samozrejme **má**³ dlhú, dlhú tradíciu a ktorý si každý ten kraj vysvetľuje po svojom, tak aj my sme sa rozhodli, že, samozrejme, deti aj v rámci nejakej motoriky a kreativity budú dnes vyrezávať tekvice alebo si môžu vyrábať jednotlivé masky.

Redaktor

Deti si vyrezávanie tekvic skutočne vychutnali a zo strašidiel strach nemali.

Respondentka 1

Vyrezávam tekvicu a baví ma to.

Respondentka 2

Prvýkrát vyrezávam tekvicu strašidelnú.

Respondentka 3

¹ Správne je *keď*.

² Správne je z *jarmoku*.

³ Logicky by malo byť *majú*.

Nebojím sa strašidiel a tekvice idem rada vyrezávať. A teším sa.

Redaktor

Mnoho detí sa akcie zúčastnilo vo vlastných kostýmoch. Populárnejší ako strašidlá už boli len známi superhrdinovia.

Organizátorka

Síce fašiangy sú asi skôr doménou pre kostýmy a pre karnevaly, a pre zábavy, ale, samozrejme, doba je taká, že už v rámci toho, povedzme toho otvorenia Halloweenu alebo teda tých sviatkov svetlonosov sa aj deti **radi**⁴ ladia do tých oranžovo-čiernych farieb, máme tu dokonca aj Spidermanov, ale skôr by sme chceli teda apelovať na to možno aj do budúceho roka, aby sme udreli na tú slovanskú strunu a skôr aby sme išli do tých tekvičiek, ale tak, samozrejme, deti majú veľkú fantáziu a pokiaľ ich rodičia podporia týmto smerom takýmto nenásilným, tak si myslím, že je to dobré.

Redaktor

Okrem zábavy s tekvicami a pestrých kostýmov nechýbal **aj**⁵ sprievodný program, ktorý zahŕňal napríklad aj divadlo pre deti.

Organizátorka

Nie je to nič brutálne, nič extra strašidelné, sú tu dve milé strašidelka, ktoré trošku navodzujú pocit takého napätia, ale ja si myslím, že je to spracované veľmi príjemnou formou, no a aby sme deťom dali trošku aj nejakého, niečoho nového, tak máme tu žongléra, alias šaška Fiodora, ktorý bude s nimi sa učiť žonglovať a žongluje nielen s tekvicami, ale niekedy aj s deťmi. Je naozaj veľmi interaktívny a myslím si, že nielen deti, ale aj rodičia, starí rodičia, krstní rodičia a prarodičia si prídu na svoje.

Autorka videa: TV Turiec

Rok vzniku: 2018

⁴ Správne je *radý*.

⁵ Logicky by malo byť *ani*.

Kľúč:

PRED POČÚVANÍM

1.

K obrázkom priradi výrazy s rovnakým významom. K niektorým obrázkom patria dva výrazy.

a) duch/strašidlo, b) tma, c) maska, d) klaun/šášo, e) horor, f) netopier, g) strašidelný dom, h) lebka, ch) pavučina, i) múmia, j) kostra, k) kostým, l) upír, m) pavúk

2.

Do viet doplň správne tvary slovesa báť sa. Nezabudni, že komponent sa musí stáť na druhom mieste vo vete.

a) Bojím sa; b) sa boja; c) sa bojí; d) sa bojíš; e) Bojíte sa; e) sa bojíme

3.

Vyber správny tvar pomenovania mužskej osoby.

a) bosorák; b) čarodej – čarodejník; c) strigôň; d) ježibábel

PRI POČÚVANÍ

1.

Označ, či sú dané tvrdenia pravdivé alebo nepravdivé.

a) nepravda; b) nepravda; c) pravda; d) pravda; e) nepravda; f) pravda; g) nepravda

PO POČÚVANÍ

1.

Spoj ustálené výrazy s ich významom.

a) byť hlavnou, najvýraznejšou oblasťou pre niečo; b) nájsť niečo, čo človeku vyhovuje; c) mať nejakú hlavnú tému; d) niekto pozná niečo veľmi dobre; e) prežiť niečo s radosťou, s pôžitkom; f) tak, ako človek sám chce; g) rozhodnúť sa pre niečo

2.

Nájd k slovám nad obrázkami správnu definíciu.

svetlonos g)

strašidlo c)

superhrdina e)

ježibaba a)

3.

K obrázkom priradi slová a výrazy.

a) *strašidlo*

b) *vystrašený človek*

vyvoláva hrôzu, ľaká ma, straší malé deti

vydesil sa na smrť, má strach

desí ľudí, naháňa mi strach, máta ma v sne

zlakol sa tieňa, bojí sa tmy

4.

Vhod' čarodejnici do hrnca ingrediencie potrebné na čarodejný odvar.

Zvieratá:

netopier – srst'/chlpy – pavúk

Ľudské telo:

kosti – prst – lebka

Potraviny:

korenie – cesnak – tekvica

Kľúčové slová:

Halloween, sviatky, báť sa, strašiť, strašidlá, bosorka, striga, upír